

Artbeskrivning och ekologi

Tamduva (*Columba livia*) eller stadsduva, som den också kallas, finns i nästan alla våra städer. Den härstammar från den vilda klippduvan som förvildats från duvslag. På 1800-talet började frilevande tamduvor att finnas i många städer med början i Skåne.

Duvorna håller till på stadens torg, tak och diverse skrymslen. Tamduvan bygger bo under broar, i hus och i andra byggnader. Kosten består av gröna skott, brödbitar och matrester. Den är en stannfågel som inte flyttar utan stannar i Östergötland hela året.

Skador och olägenheter

Problemen som duvor orsakar är dels nedsmutsning på t.ex. parabolantennor, takutsprång, balkonger, verandor, uteserveringar och dels att fåglarna ibland blir för högljuda.

I större lagerlokaler och industrilokaler med höga portar kan tamduvor ibland förekomma och utgöra ett problem. Det finns exempel från lackerar- och målningsverksamhet där duvorna smutsat ned nylackerade ytor eller massa- och pappersbalar. Ibland händer det även att de lockar in rovfåglar som sparvhök, duvhök och berguv i lokalerna vilket brukar innebära en del problem.

Förebyggande åtgärder

I de flesta fall är det vårt eget fel att tamduvorna blir till ett problem. Matrester från överfulla soptunnor, uteserveringar, gatukök och nedskräpning ger goda möjligheter för en stam av duvor i staden. Man kan få ned populationen att störa fåglarna precis innan de går till häckning, t.ex. genom att täcka för skorstenar, nischer och andra lämpliga häckningsplatser.

Ett bra sätt att hindra fåglar att komma in i lagerlokaler eller liknande byggnader är att hänga genomskinliga plastdraperier för porten. De böjs undan för in och utkörande truckar eller andra fordon. En annan metod man kan prova är att hänga upp blå plastband eller linor vid platsen där de tar sig in. Förslaget med blå plastband fungerar många gånger bra. Vid porten eller inflygningsstället till lokalen kan man också prova att sätta upp ballonger med påmålade ögon eller speciella skrämselfallonger för att skrämja fåglarna. Ögonattrapporna sätts lämpligen upp två och två (så det liknar ett rovdjur) och placeras på vid ingången/ inflygningsområdet till byggnaden. Rovfågelattrapper är enkla att göra och finns också att köpa.

I stora lokaler med höga portar som gör att fåglar lätt kan ta sig in kan spegelreflexpyramider sättas upp. Reflexerna hindrar fåglar att flyga in i lokalen. För att hindra duvor att komma inomhus eller i närheten av byggnader t.ex. lagerlokaler och industribyggnader, kan skrämselfjud spelas upp med läte från skrämmda tamduvor.

Alternativ till skyddsjakt

Ett sätt att fånga fåglar som kommit in i byggnader är att sätta upp speciella slagfällor som inte dödar fåglarna. Fällorna riggas upp med mat. Fåglar som kommit in i byggnader kan också försöka lockas ut genom att släcka ner belysningen i lokalen och öppna portar och fönster och hoppas på att fågeln söker sig mot ljuset och flyger ut.

Jaktbestämmelser

Tamduvan är fredad och får inte jagas. Den finns dock upptagen i 23 § jaktlagen i den s.k. skyddsjaksbestämmelsen.

Det innebär att duvor som kommer in på en gård eller i en trädgård och där kan orsaka skada eller annan olägenhet får jagas under hela året. För att få jaga inom tätbebyggt område krävs särskilt tillstånd av polisen. Om duvor orsakar avsevärd skada eller olägenhet av att en fågel byggt bo i hus eller gård, får boet och ägg eller ungar avlägsnas trots bestämmelserna om fredning.

Ansvarsfrågor

Skadedjur och ohyra är benämningen på djur som medför olägenhet för människors hälsa. Med olägenhet för människors hälsa avses störning som enligt medicinsk eller hygienisk bedömning kan påverka hälsan menligt och som inte är ringa eller helt tillfällig. Duvor orsakar ytterst sällan olägenhet för människors hälsa.

Bostäder och lokaler för allmänna ändamål ska hållas fria från ohyra och andra skadedjur. När det gäller skadedjur i övrigt (utomhus) ska åtgärder endast vidtas om det finns hälsorisker (t.ex. smittspridning) som inte är av ringa natur. Det är ägaren eller nyttjanderättshavaren som har ansvaret för det. Miljönämnden i din kommun kan ålägga den ansvarige att vidta åtgärder om det behövs. Bara om det är ”av särskild betydelse med hänsyn till hälsoskyddet” ska kommunen sörja för att åtgärder vidtas. Det gäller alltså om det finns risk för sjukdom eller epidemier som inte kan knytas till särskilda fastigheter eller lokaler.

Var och en har ansvar för att inte slänga matrester så att de blir lätt åtkomliga för duvor. Även matning av duvor bidrar till att upprätthålla en stam i staden.

Mer information

www.sofnet.org – om tamduvor